

УДК 339.923:061.1(477)

Х. М. Притула

кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник,
в.о. завідувача сектору
проблем транскордонного співробітництва,
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені
М. І. Долішнього НАН України», м. Львів

Я. Я. Калат

молодший науковий співробітник
сектору проблем транскордонного співробітництва,
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені
М. І. Долішнього НАН України», м. Львів

РОЗВИТОК ЄВРОРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ЄС: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті досліджено сучасний стан розвитку єврорегіонального співробітництва як важливої складової євроінтеграційних процесів України та ключового чинника ефективної реалізації потенціалу розвитку прикордонних територій. Виявлено основні стримуючі фактори розвитку єврорегіонального співробітництва в контексті інституційного, організаційно-економічного і фінансового забезпечення. Зокрема, проаналізовано активність українських суб'єктів та учасників співробітництва у Програмах транскордонного співробітництва в рамках Європейського Інструменту Сусідства та Партнерства та дієвість основних форм транскордонного співробітництва. Запропоновано основні напрями активізації єврорегіонального співробітництва.

Ключові слова: транскордонне співробітництво, єврорегіональне співробітництво, єврорегіон, регіональна політика, транскордонний регіон.

Prytula K., Kalat Y. DEVELOPMENT EURO-REGIONAL COOPERATION UKRAINE AND THE EU: CURRENT SITUATION AND PROSPECTS

In the article the modern state of development of Euro-regional cooperation as an important component of European integration processes of Ukraine and, as key in effective implementation of the development potential of the frontier territories is investigated. The basic constraints of Euro-regional cooperation in the context of the institutional, organizational, economic and financial supports have been found. In particular, the activity of the Ukrainian subjects and participants of cooperation in Programs of cross-border cooperation under the European Neighborhood and Partnership Instrument, and the effectiveness of the main forms of cross-border cooperation are analyzed. The basic directions of intensification of Euro-regional cooperation have been suggested.

Keywords: cross-border cooperation, Euro-regional cooperation, Euroregion, regional policy, cross-border region.

Єврорегіональне співробітництво є важливим інструментом розвитку прикордонних територій, підвищення їх конкурентоспроможності, формування на них центрів зростання через переваги територіального поділу і кооперації, а також важливою складовою євроінтеграційного процесу. На цьому наголошено і у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року (при реалізації Цілей 1 та 2) [1] і в Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (Розділ V. Глава 27) [2].

У той же час роль та ефективність єврорегіонального співробітництва в українському прикордонні є значно меншою ніж у країнах-членах ЄС, що передусім пов'язано з низкою причин інституційного, економіко-організаційного і фінансового характеру. Активізація єврорегіонального співробітництва шляхом виявлення і подолання стримуючих факторів розширить можливості для розвитку прикордонних регіонів України.

Питанням розвитку транскордонного співробітництва, пошуку ефективних механізмів та інструментів його активізації присвячено багато праць як зарубіжних (Д. Віллера (Німеччина), Т. Коморніцкі, В. Ястржебської, Р. Кузьяк-Вінера, М. Перковські (Польща), Л. Фалт'яна (Словаччина) та інших), так і українських вчених (І. Артёмова, П. Беленького, В. Засадко, Н. Мікули, С. Мітряєвої, А. Мокія, С. Писаренко, О. Рогової, І. Студеннікова та інших). Проте незначна увага приділена власне особливому місцю єврорегіонального співробітництва, яке воно займає в системі транскордонного співробітництва та новим можливостям, які відкрилися перед прикордонними територіями у результаті ратифікації *Протоколу №3 до Європейської Рамкової Конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або властями.*

Метою статті є вивчення сучасного стану єврорегіонального співробітництва та обґрунтування перспектив його розвитку у світлі нових можливостей регіонального розвитку та поглиблення євроінтеграційних процесів.

Після розширення ЄС у 2004-2007 рр. Україна отримала спільний кордон з країнами-членами ЄС, а її прикордонні регіони (в першу чергу її шість областей – Волинська, Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська, Чернівецька та Одеська області) стали об'єктами регіональної політики цього об'єднання. Це створило додаткові можливості для прикордонних територій по обидва боки кордону ефективно використовувати потенціал свого розвитку шляхом поглибленої взаємодії через механізми транскордонного співробітництва та адаптації європейського законодавства у сфері регіональної політики тощо.

На сьогодні, у контексті сучасних геополітичних процесів розвиток євро регіонального співробітництва є надзвичайно актуальним. Процес входження України у європейський інтеграційний простір і визнання її європейськими партнерами потребує координації зусиль з розвитку співпраці з країнами-членами ЄС і в першу чергу – сусідами України.

Євро регіональне співробітництво характеризується вищим ступенем інституціоналізації структур співробітництва та є «каталізатором» євроінтеграційних процесів як на регіональному, так і на національному рівні держави. Метою євро регіонального співробітництва, як і транскордонного, є нівелювання функцій державного кордону та економічне, соціальне і культурне зближення прикордонних регіонів по обидва його боки шляхом вирівнювання регіональних диспропорцій та підвищення рівня соціально-економічного розвитку цих територій.

Євро регіональне співробітництво – це взаємодія в рамках інституціоналізованих структур (євро регіонів, об'єднань євро регіонального співробітництва (ОЕС), європейських угруповань територіального співробітництва (ЄУТС)) транскордонного співробітництва, яка направлена на поглиблення євроінтеграційних процесів і реалізацію визначених мети, цілей і завдань.

Євро регіон є однією з організаційних форм транскордонного співробітництва, яка сприяє зміцненню транскордонних зв'язків між прикордонними регіонами у соціально-культурній, екологічній і економічній сферах діяльності, та основним суб'єктом євро регіональної взаємодії.

Євро регіони за організаційно-правовою структурою можна поділити на такі типи [3]:

- асоціації місцевих і регіональних органів влади з обох боків державного кордону, іноді з парламентськими асамблеями;
- транскордонна асоціація з постійно діючим секретаріатом і технічною та адміністративною командою, яка володіє власними ресурсами;
- організаційна структура приватного права, заснована на основі неприбуткових асоціацій та фондів з обох сторін кордону відповідно до національного законодавства кожної сторони;
- організаційна структура публічного характеру, заснована на основі міждержавної угоди, зокрема за участю територіальних органів влади.

Євро регіони за участю України відносяться до останнього типу, більшість з яких створені за

принципом «зверху-вниз». Це пояснює великі масштаби території впливу євро регіонів, особливо Карпатського євро регіону, та неефективність їх діяльності через складність координації і взаємодії великої кількості учасників.

В Європі створено понад 70 євро регіонів і 55 ЄУТС [4], і цей процес надалі триває. Україна не відстає від країн ЄС за кількістю створених євро регіонів, але за рівнем ефективності їх діяльності і активності значно поступається. Так, станом на 2014 р. з 10 євро регіонів фактично функціонувало лише чотири євро регіони: Карпатський євро регіон, євро регіон «Буг», євро регіон «Нижній Дунай» і євро регіон «Верхній Прут». З іншої сторони, Закарпатською обласною радою (Україна) та Загальними зборами області Саболч-Сатмар-Берег та самоврядування міста Кішвард (Угорщина) у жовтні 2015 року погоджено створення ЄУТС з обмеженою відповідальністю «TUSA» - першого ЄУТС за участю України, що є позитивним кроком в активізації євро регіонального співробітництва. Рада Євро регіону «Верхній Прут» також прийняла рішення щодо опрацювання можливості формування на своїй основі ЄУТС із залученням діючих органів виконавчої влади і місцевого самоврядування та бізнесових і громадських інституцій, як сучасних інструментів реалізації спільних транскордонних проектів.

Подальший розвиток євро регіонального співробітництва за участі України потребує удосконалення його інституційно-правового та фінансового забезпечення. На сьогодні інституційно-правове забезпечення розвитку євро регіонального співробітництва в Україні складається з міжнародних нормативно-правових документів ратифікованих Україною, міждержавних угод, національного законодавства, міжрегіональних угод, угод між учасниками євро регіональних утворень, які стосуються транскордонного співробітництва тощо. Та як показує досвід європейських країн, стан розвитку *євро регіонального співробітництва безпосередньо залежить від стану національного правового забезпечення його розвитку, а також ефективності державної регіональної та інтеграційної політики у цій сфері. І незважаючи на підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом 27 червня 2014 року та ратифікацію у 11 травні 2012 року Протоколу №3 до Європейської Рамкової Конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або властями, які б мали стати важливим імпульсом для активізації євро регіонального співробітництва, процес ратифікації першої та імплементації другого відбувається досить повільно. Тому й не відчувається сильних зрушень в євро регіональному співробітництві.*

Зокрема, у 2013 році був розроблений проект «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів у зв'язку з ратифікацією Протоколу №3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань євро регіонального співробітництва (ОЕС)», напрацьований Міністерством економічного

Частка проектів, реалізованих Україною та країнами ЄС в рамках ПТС ЄІСП (2007-2013 рр.), %

	Програми транскордонного співробітництва	УКРАЇНА ТА КРАЇНИ ЄС, ЯКІ ОХОПЛЕНІ ПТС В РАМКАХ ЄІСП									
		УКРАЇНА		ПОЛЬЩА		УГОРЩИНА		СЛОВАЧЧИНА		РУМУНІЯ	
		лідер	лідер+партнер	лідер	лідер+партнер	лідер	лідер+партнер	лідер	лідер+партнер	лідер	лідер+партнер
1.	«Польща – Україна – Білорусь»	17,1	73,5	76	100	-	-	-	-	-	-
2.	«Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна»	30,4	99,3	-	-	29	51,5	18,1	39,1	22,5	43,5
3.	«Румунія – Україна – Республіка Молдова»	17,9	65	-	-	-	-	-	-	60,7	100
4.	«Басейн Чорного моря»	0	61,7	-	-	-	-	-	-	30	76,7
	Всі програми	19,12	77,14	19,6	25,7	8,8	15,6	5,5	11,9	30,5	54,1

Джерело: розраховано авторами за [6].

розвитку і торгівлі України, але так і не поданий на розгляд законодавчого органу [5].

Що стосується фінансового забезпечення - важливої складової забезпечення функціонування організаційних форм єврорегіонального співробітництва, то досі не розроблений на державному рівні ефективний механізм залучення фінансових ресурсів суб'єктами і учасниками транскордонного співробітництва.

Єврорегіональне співробітництво сприяє залученню фінансових ресурсів зі структурних фондів ЄС, які здебільшого скеровуються на реалізацію спільних проектів прикордонних суміжних регіонів, що є спільним механізмом вирішення проблем та зростання конкурентоспроможності регіонів. Проте таке фінансування є цільовим і передбачає залучення власних ресурсів в розмірі 10-20%. Тому фінансове забезпечення єврорегіонального співробітництва варто розглядати як механізм, який при залученні порівняно невеликої частки власних коштів дає можливість залучити зовнішні фінансові ресурси і отримати соціально-економічний ефект у прикордонному регіоні. Так, наявність більшого обсягу власних фінансових ресурсів дозволяє реалізовувати більше власних та спільних цілей, завдань і проектів. Реформа децентралізації, в рамках якої з наступного року надходження до місцевих бюджетів повинні зрости на 40%, розширить можливості на місцях більш активно долучатись до реалізації транскордонних проектів.

Важливою складовою фінансового забезпечення розвитку єврорегіонального співробітництва є Програми Транскордонного Співробітництва Європейського Інструменту Сусідства та Партнерства (ПТС ЄІСП).

Протягом 2000-2015 років українські прикордонні регіони брали участь у всіх доступних програмах транскордонного співробітництва ЄІСП, проте вони були менш активними у порівнянні з іноземними партнерами (див. табл. 1). За програмний період 2007-2013 рр. Україна була лідером у менш ніж 20% проектів і задіяна в проектах як лідер-партнер на 77,14%. Тоді коли Польща («Польща-Україна-Білорусь») та Румунія («Румунія-Україна-Республіка Молдова») є лідерами у 60-70 % проектів та задіяні на 100% у всіх проектах. Нижча активність української сторони в порівнянні із сусідніми прикордонними регіонами країн-членів ЄС пов'язана передусім з нижчою фінансовою спроможністю долучатись до реалізації проектів та неналежним економіко-організаційним механізмом реалізації цих проектів у прикордонних регіонах.

Цього року в рамках підготовки щорічної науково-аналітичної доповіді «Розвиток транскордонного співробітництва» (виконується відповідно до рішення Бюро Відділення економіки Національної академії наук України від 29 жовтня 2013 року, №11), працівниками сектору проблем транскордонного співробітництва проведено експертне опитування представників органів місцевої влади з питань розвитку транскордонного співробітництва. В опитуванні прийняли участь 84 експерти з питань транскордонного співробітництва з 16 прикордонних областей України. Зокрема, на питання щодо форм транскордонного співробітництва, які є найбільш дієвими у стимулюванні розвитку відповідних їм регіонів, єврорегіони зайняли четверту позицію після транскордонних проектів, міжрегіональних угод та транскордонних партнерств (рис. 1).

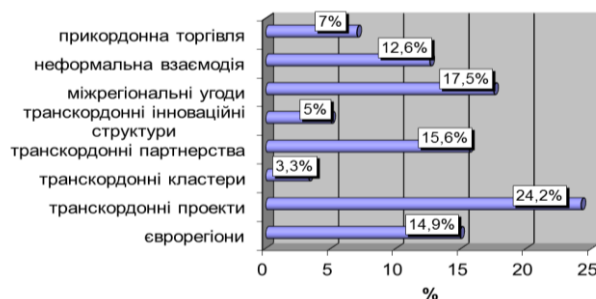

Рис. 1. Дієвість форм транскордонного співробітництва щодо їх впливу на розвиток регіону

Така невисока на думку експертів ефективність функціонування єврорегіонів пов'язана насамперед з низьким рівнем активності в рамках цих структур, що корелює з: відсутністю наступності у політиці транскордонного співробітництва з огляду на часті кадрові зміни; надто великими розмірами окремих єврорегіонів, що не дозволяє забезпечити оперативне управління всією структурою; необхідністю реорганізації системи управління єврорегіонів на основі формування нових організаційно-правових

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

форм через створення мікрорегіонів – ЄУТС; потребою у створенні асоціації органів місцевого самоврядування в рамках єврорегіонів тощо.

Респондентам було запропоновано самим вказати першочергові кроки, які сприятимуть активізації транскордонного співробітництва у регіонах, які вони представляють. Ми класифікували їх за чотирма напрямками: інституційного, законодавчого, організаційного та фінансового характеру (табл. 2).

Таблиця 2

Першочергові кроки, які сприятимуть активізації транскордонного співробітництва

ІНСТИТУЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ
формування та представлення широкому загалу моделі розвитку України з деталізацією механізмів її реалізації, інструментів, розробки плану заходів тощо;
децентралізація прийняття рішень;
більша самостійність регіонів щодо порядку ведення інвестиційної діяльності, встановлення бази оподаткування та пільг з оподаткування;
підвищення інституційної спроможності суб'єктів транскордонного співробітництва в частині підготовки та реалізації спільних транскордонних ініціатив;
організація влади та управління в країні на основі принципу «субсидіарності».
ЗАКОНОДАВЧОГО ХАРАКТЕРУ
удосконалення існуючого законодавства у сфері транскордонного співробітництва;
потреба у створенні єдиного координуючого органу в системі центральних органів виконавчої влади, який би займався питаннями транскордонного співробітництва;
розвиток правової культури, виконання на практиці всіх норм і статей, прописаних у нормативно-правових документах;
врегулювання питань розмежування компетенцій всіх потенційних суб'єктів та учасників транскордонного співробітництва;
адаптація національного законодавства до норм, правил і стандартів ЄС;
лібералізація візового режиму з перспективою встановлення безвізового режиму;
доступність та зрозумілість норм податкового законодавства, передбачуваність та прогнозованість законодавчих ініціатив.
ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ
розробка, підписання та виконання планів заходів щодо реалізації діючих угод (міждержавних, між місцевими органами влади, учасниками єврорегіональних утворень тощо);
розширення потенційного кола учасників діючих єврорегіонів (зокрема включення Житомирської області до єврорегіону «Дніпро»);
розвиток прикордонної інфраструктури;
широке інформування потенційного кола учасників співробітництва, проведення презентацій кращих практик в інших регіонах;
кадрове забезпечення ТКС, підвищення кваліфікації спеціалістів ОБВ та ОМС у проектному менеджменті з метою підвищення активності залучення їх до проектів ТКС та МТД;
більш активне використання інструментів Східного партнерства та ЄІС у фінансуванні програм транскордонного співробітництва;
ефективне та вчасне впровадження програм ТКС;
розвиток та впровадження нових форм транскордонного співробітництва;
створення електронної бази проектів ТКС та МТД з класифікатором в розрізі регіонів України.
ФІНАНСОВОГО ХАРАКТЕРУ
удосконалення фінансового забезпечення розвитку транскордонної взаємодії;
формування фінансової самодостатності територіальних громад.
ЕКОНОМІЧНОГО ХАРАКТЕРУ
підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, що сприятиме розвитку транскордонного ринку товарів та послуг тощо.

Респонденти зі східних прикордонних регіонів в першу чергу зазначають необхідність мирного врегулювання збройного конфлікту на сході країни, який нівелював всі напрацювання у розвитку українсько-російського транскордонного регіону. Окремі респонденти наголошують на необхідності відкриття візових центрів (зокрема, Румунії та Угорщини в Івано-Франківській області), відкритті додаткових пунктів пропуску (Івано-Франківська область).

З метою активізації єврорегіонального співробітництва необхідно:

- удосконалити нормативно-правову базу в рамках імплементації Протоколу № 3 до Мадридської Конвенції та запровадження нових форм єврорегіонального співробітництва;

- розробити та запровадити ефективні механізми інформаційного обміну між учасниками та суб'єктами транскордонного співробітництва;

- розробити та запровадити ефективні механізми фінансового забезпечення, а саме вчасного співфінансування транскордонних проектів українською стороною;

- забезпечити роботу Міжвідомчої комісії з питань підтримки транскордонного співробітництва та єврорегіонів на постійній основі;

- залучити до складу Міжвідомчої комісії з питань підтримки транскордонного співробітництва представників асоціацій єврорегіонів, так як питання транскордонного співробітництва стосуються, насамперед, територіальних громад прикордонних регіонів;

- відкриття нових пунктів пропуску, зокрема пішохідних і велосипедних, що зробить доступнішим «закордон» для мешканця прикордоння;

- реформувати механізми функціонування єврорегіонів шляхом розробки стратегії розвитку кожного єврорегіону з врахуванням стратегічних пріоритетів загальноєвропейського, державного та регіонального рівнів та удосконалення механізмів їх взаємодії на державному і місцевому рівнях;

- провести реорганізацію єврорегіонів з використанням індивідуального підходу до кожного єврорегіону;

- створити договірні платформи між єврорегіонами, що утворені на кордоні з країнами ЄС та єврорегіонами, утвореними з країнами, які не є країнами-членами ЄС. Це дозволить налагодити взаємодію між єврорегіонами, утвореними на західному та східному кордонах України та сприятиме появі додаткових можливостей для їх розвитку тощо.

Отже, розвиток транскордонного співробітництва спрямований в першу чергу на забезпечення високої якості життя мешканців прикордонних територій, інфраструктурне забезпечення відповідних територій, вирішення спільних проблем суміжних територій. У розділі XVII Договору про Європейську Спільноту «Економічне і соціальне гуртування» зазначено, що основним завданням регіональної політики у ЄС є ліквідація диспропорцій і відсталості розвитку регіонів Спільноти. Ця норма підтримується на теренах ЄС через впровадження нових механізмів

реалізації цієї політики. Використання європейської практики формування та реалізації регіональної політики з урахуванням особливостей економічної системи дозволить Україні пришвидшити отримання позитивних результатів в рамках транскордонного та євро регіонального співробітництва.

Список використаних джерел

1. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року [Електронний ресурс] // Закони України/ Постанова Кабінету Міністрів України, 6 серпня 2014 р. № 385. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-n#n11>
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] : міжнародна Угода [ратифіковано із заявою Законом України 16.09.2014 № 1678]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011
3. Alfonso Alcolea Martínez. The European Grouping of Territorial Cooperation [Електронний ресурс] Committee of the Regions of the EU. Official site. – Режим доступу: <http://librozilla.com/doc/419631/welcome-to-the-committee-of-the-regions>
4. LIST of European Groupings of Territorial Cooperation – EGTC. Brussels, 1 September 2015 [Електронний ресурс] Committee of the Regions of the EU. Official site. – Режим доступу: <https://goo.gl/4DjXaj>
5. Олександр СОФІЙ. Експрес-аналіз законопроекту «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів у зв'язку з ратифікацією Протоколу №3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань євро регіонального співробітництва (ОЕС)». [Електронний ресурс] Європейський діалог. – Режим доступу : <http://goo.gl/d0gMZR>
6. Knowledge and Expertise in European Programmes. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.keep.eu/keep/>

References

1. Derzhavna stratehiia rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku (2014). [National Strategy for Regional Development until 2020] Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy, 6 serpnia 2014 r. № 385. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-n#n11> [in Ukrainian].
2. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony (2014) [The Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand] Mizhnarodna uhoda, ratyfikovano iz zaiavoiu Zakonom Ukrainy 16.09.2014 № 1678. Retrieved from http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011 [in Ukrainian].
3. Martínez A.A. (2011). The European Grouping of Territorial Cooperation [Online] Committee of the Regions of the EU. Official site. – Retrieved from <http://librozilla.com/doc/419631/welcome-to-the-committee-of-the-regions> [in English].
4. LIST of European Groupings of Territorial Cooperation – EGTC (2015). [Online] Committee of the Regions of the EU. Official site. – Retrieved from <https://goo.gl/4DjXaj>
5. Sophie A. (2015). Ekspres-analiz zakonoproektu «Pro vnesennia zmin i dopovnen do deiakyykh zakonodavchykh aktiv u zviazku z ratyfikatsiieiu Protokolu №3 do Yevropeiskoi ramkovoї konventsii pro transkordonne spivrobitnytstvo mizh terytorialnymy obshchynamy abo vlastiamy stosovno obiednan yevrorehionalnoho spivrobitnytstva (OleS)» [Express analysis of the bill "On amendments and additions to some legislative acts in connection with the ratification of the Protocol №3 to the European Outline Convention on Transfrontier Cooperation between Territorial Communities or Authorities concerning Euroregional Cooperation (ECG)."] [Online] Retrieved from <http://goo.gl/d0gMZR> [in Ukrainian].
6. Knowledge and Expertise in European Programmes (2015), [Online] Retrieved from <http://www.keep.eu/keep/> (Accessed 14 Aug 2015).

УДК 332.14: 711.437

С. І. Белей

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної теорії і туризму,
Буковинський державний фінансово-економічний університет, м. Чернівці

О. В. Зибарева

доктор економічних наук, доцент,
проректор з науково-педагогічної роботи,
Буковинський державний фінансово-економічний університет, м. Чернівці

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В КОНТЕКСТІ
УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКОЇ ТРАНСКОРДОННОЇ СПІВПРАЦІ
ЄВРОРЕГІОНУ “ВЕРХНІЙ ПРУТ”**

Визначено основні проблеми розвитку сільських територій, пріоритетні напрями розвитку сільських територій з урахуванням європейської практики їх розвитку та запропоновано алгоритм розвитку сільських територій в контексті транскордонної співпраці Євро регіону “Верхній Прут”

Ключові слова: сільська територія, розвиток, євроінтеграція, співробітництво, аграрна економіка, сільське населення.